

► **M. Laurent Mosar** (CSV).- Très bien!

► **M. Gilles Roth** (CSV).- An Dir hutt virdrun hei gesot, och vun den Avocat-pénalisten, et misst een de Principe du contradictoire respektéieren, et misst een de Principe vun den Droits de la défense respektéieren. Jo! Mee da kuckt och, dass et op dem Terrain de Fall ass!

Well et ka jo net sinn, dass d'Chamber hei mat grousssem Brimborium a grousssem Tammmtamm am Joer 2017 am März e Gesetz stëmmt, wat „Ëmsetzung vun de sougenannten ABC-Direktiven“ heescht, dat heescht, dass d'Leit elementar Rechter hunn, wat hir Onscholdvermutung ass, dass d'Leit elementar Rechter hunn, wa se an engem Strofprozess involvéiert sinn ...

An do seet och ganz kloer den Artikel 3-6. aus eisem Code de procédure pénale: « A droit de se faire assister d'un avocat : ... », Punkt 3, « 3. la personne qui est interrogée au cours de l'enquête préliminaire ; ». Mee, Dir Dammen an Dir Hären, wann dat am Code de procédure pénale steet, dann ass et awer total inakzeptabel an engem Lëtzebuerger Rechtsstaat, dass hei e Polizist engem Affekot mat 50 Joer Expérience schreift: „Mee wann Der d'Mask net kënnt undoen, dann ass dat mir egal, mee da maachen ech mäi Procès-verbal ouni d'Audition vun Ärem Temoin.“

Also Madamm Minister, dat do dat ass eppes, wat net geet! A mir hätte gärén, dass zesumme mat den Avocat-pénalisten, zesumme mat der Chamberskommission och déi Gesetzter, déi mer hei stëmmen an dem Justizberäich, op hir Praxisuwendung gepréift ginn. An dat ass eng elementar Fuerderung, déi mer och wëllen hei nach eng Kéier bekräftegen.

► **M. Laurent Mosar** (CSV).- Très bien!

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci, Här Roth. Ech ginn d'Wuert zrëck un d'Madamm Justizministesch.

► **Mme Sam Tanson**, *Ministre de la Justice*.- Also, ech mengen, dat do ware jo elo zwou verschidde Saachen.

Dat eent ass d'Consultation vun de Professionellen. Déi maache mer. Ech consultéieren de Barreau. Ech sinn der Meinung, wann ech de Barreau consultéieren, dann organiséiert de Barreau sech, fir dann déi Affekoten ze froen, en Avis ze ginn, déi déi Matière praktizéieren. Ech ginn do dervun aus, dass dat geschitt.

Ech wëll hei awer betounen: Mir hu ganz vill net nëmmen vun lech verlaangt an deene leschte Wochen a Méint, och vun den Autorités judiciaires, och vum Barreau, fir ganz séier en Input ze kréie bei den Texter. Hei hat ech nogekuckt: Hei hate se awer fënnef Deeg, ier mer de Projet de loi an der Regierung deposéiert hunn.

Ech wëll elo hei kengem e Reproche maachen, well ech sinn immens frou iwwert déi gutt Zesummenaarbecht, déi mer souwuel an der Kommission hu wéi och mam Barreau. Well den Input, dee mer vun hinne kruten, ass wichteg an ... Voilà.

Mee ech hunn, genau wéi Dir, deen Avis vun der ALAP entdeckt - wéini war et? - e Mëtwoch de Moien. Mir wäerten deem natierlech Rechnung droen. Mee mir konnten awer elo net de Projet net stëmmen dowéinst. Well hei sinn einfach Mesuren, déi musse prolongéiert ginn, déi mer dowéinst materanhuelen.

Dee Fall, deen Dir elo nennt ... Ech kennen elo d'Eenzelheeten net. Dofir, Dir hutt elo hei en Extrait virgelluecht, ech wäert mech schwéier hidden, mech dorop ze prononcéieren, vun deem kuerzen Extrait. Mee natierlech: De Prinzip ass, dass d'Reegele musse applizéiert ginn, ob dat elo vun der Police ass oder vu soss iergendengem.

An ech mengen, mir sinn an engem Rechtsstaat. A wann een an engem Fall ass, wou déi Reegelen net ugewannt ginn, dann hu mer genuch Moyenen, fir do dergéint virzegoen. Do ka weeder e Covid en Argumentaire dergéint sinn, nach soss iergendepes.

Dofir, ech hu vollst Vertrauen an dee Confrère vun lech, deen dann esou laang um Barreau ass, dass deen och ganz genau weess, wat en domadder muss maachen. Ech wäert dem zoustännege Minister dat dote weiderginn als Informatioun. Ech sinn net fir d'Police zoustänneg.

Dat huet awer elo net direkt eppes mat der Applikation vun deem heiten Text ze dinn, well do nämlech strictement näischt esou an deem Text drasteet, weeder par rapport zu de Mesuren, déi mussen agehale ginn um Geriicht. Net bei der Police natierlech, dat hu mer jo erausgeholl, well mer der Meinung sinn, et féiert just zu Kontradiktionen, wann een op verschiddene Plazen ënnerschiddlech Mesurë gesetzlech festhält.

An der Salle d'audience ass et esou: Do ass et de Richter, deen huet de Pouvoir de police driwwer, wéi ee sech an der Sall d'audience ze

verhalen huet. Dat hu mer jo an der Kommission nach gëschter diskutéiert. Ech fannen dat och richtig. Et ass net all Sall, deen d'selwecht ass. Et ass net an all Sall, wou een déi selwecht Mesurë kann uwenen.

Et hänkt och dervun of, wéi eng aner Leit an deem Sall sinn, ob do Personnes vulnérables sinn. Ech sinn der Meinung, do muss ee sech souwiso aneschtens ... Et muss een einfach deen néidege Respekt, jiddweree vun eis, weisen, wa Personnes vulnérables do sinn, fir dann eeben d'Mask unzedeien, och wann déi Sécherheetsdistanze kënnen agehale ginn.

Mee voilà: De Prinzip ass natierlech deen, dass d'Gesetzter musse applizéiert ginn.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci, Madamm Tanson. D'Diskussion ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7586. Den Text steet am Document parlementaire 7586⁸.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7586 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir de Vote par procuration.

Appel nominal (votes par procuration)

Domadder ass dese Projet de loi eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher (par M. Marc Lies), Félix Eischen, Paul Gales, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank (par M. Michel Wolter), Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Gilles Roth), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Gilles Baum) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen (par Mme Josée Lorsché), Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

9. 7587 - Projet de loi portant :

1° prorogation de mesures concernant

a) la tenue d'audiences publiques pendant l'état de crise devant les juridictions dans les affaires soumises à la procédure écrite ;

b) certaines adaptations de la procédure de référé exceptionnel devant le juge aux affaires familiales ;

c) la suspension des délais en matière juridictionnelle, et

d) d'autres modalités procédurales ;

2° dérogation temporaire aux articles 74 à 76 et 83 de la loi modifiée du 9 décembre 1976 relative à l'organisation du notariat ;

3° dérogation temporaire aux articles 15 et 16 de la loi modifiée du 10 août 1991 sur la profession d'avocat ; et

4° modification de l'article 89 de la loi modifiée du 8 mars 2017 sur la nationalité luxembourgeoise

Deen nächste Punkt vum Ordre du jour ass de Projet de loi 7587 iwwert d'Weiderféierung vun den ëffentleche Gerichtsverhandlungen. An nach eng Kéier ass d'Tribün fir déi honorabel Madamm Carole Hartmann als Rapportrice vun dësem Projet.

Rapport de la Commission de la Justice

► **Mme Carole Hartmann** (DP), *rapportrice*.- Léif Kolleginnen a Kollegeen, wéi beim viregte Projet geet et och beim Projet de loi 7587 ëm d'Verlängerung vun enger Rei zäitlech begrenzte Mesuren, déi am Kader vun dem État de crise iwwer groussherzoglech Reglementer en place gesat goufen. Mir schafen eng gesetzlech Basis fir temporaire Derogationen, déi gréisstendeels Prozeduren op eise Geriichter betreffen.

Déi éischt Artikelen vun dësem Projet de loi betreffen Affäre virun eisen diverse Juridictionen, déi an enger sougenannter Procédure écrite verhandelt ginn, dat heescht, méi einfach gesot, wou d'Argumenter haaptsächlech schrëftlech ausgetosch ginn. Am Kader vun dëse Procédures écrites ass am Normalfall virgesinn, dass et zum Schluss vun der Prozedur zu enger mëndlecher Sitzung kënnt, wou d'Argumenter dem Richter nach eemol kënnen duergeluecht ginn.

Fir Displacement, déi net onbedéngt noutwendeg sinn, op e Minimum ze reduzéieren an domat de Risiko vun enger weiderer Verbredung vum Covid-19 ze reduzéieren, gesäit dëse Projet de loi vir, dass dës Affären ouni Sitzung mat physescher Presenz kënnen ofgeschloss ginn. Juristesoch soe mer, dass si „en délibéré“ geholl ginn, ouni dass d'Parteien nach eemol op d'Geriicht kommen.

Wichtig heibäi ass, dass d'Mandatairë vun de Parteie musse domadder averstane sinn, dass et net méi zu enger Sitzung kënnt. Wann en Affekot freet, fir mëndlech ze plädéieren, muss en dat och maache kënnen.

Dës temporaire Derogation gëllt souwuel fir Affäre virun eise Verwaltungsgerichter, virum Verfassungsgericht, dem Kassationsgericht an och den zivilrechtliche Juridictionen, déi en matière civile oder commerciale siegieren a wou och eeben déi schrëftlech Prozedur applizéiert gëtt.

Wat déi schrëftlech Procédure civile a commerciale ugeet, preziséiert de Projet de loi, dass d'Affekoten, déi wëlle plädéieren, spéistens 48 Stonne virun der Sitzung musse Bescheed ginn, ob se wëllen op d'Geriicht kommen oder net. Dat musse si dem Gericht schrëftlech matdeelen, woubäi och den elektronische Wee op ass.

Dës prozedural Derogatione sinn, wéi gesot, zäitlech begrenzt a gëlle vum Enn vum État de crise bis Enn des Joers.

Am Projet de loi gëtt do dernieft an zwee Artikelen virgesinn, dass Requêtes oder Demanden, déi während dem État de crise ageleet goufen, déi awer bis elo nach net tranchéiert sinn, nom État de crise no den temporäre Reegelen, déi en place gesat goufen, verhandelt ginn. Et geet dobäi drëm, fir dës Affären net nees bei null ufänken ze musse.

Déi zwee concernéiert Artikelen viséieren engersäits Requêtes, déi beim Familljegericht eragaange sinn, an anersäits eng spezifesch Demande, déi et de Parteie während dem État de crise erméiglecht huet, fir eng Derogation zu der allgemenger Suspension des délais ze froen. A béide Fäll hu mer op der Basis vun den Avisen, déi mer erakruten, an den Diskussionen an der Kommission am Commentaire des articles eng explizitt Referenz op d'Règlements grand-ducaux gemaach, déi während dem État de crise applikabel waren.

Wat d'Suspension des délais ugeet, ass et wichteg ze ënnersträichen, dass déi generell Suspension vun de prozeduralen Delaien net verlängert gëtt. Dat heescht zum Beispill fir en Delai vu 40 Deeg, fir Appell ze maachen, dass, wann en Urteil fënnef Deeg virum Ufank vum État de crise zougestallt ginn ass, de Rescht vun dëse 40 Deeg, dat heescht an dësem Fall 35 Deeg, nom Enn vum État de crise weiderlafen.

Mir confirméieren allerdéngs, sou wéi et am Règlement grand-ducal iwwert d'Suspension des délais virgesinn ass, d'Prorogation, déi bei legalen a konventionellen Delaie virgesi gouf, fir eng éischtinstanzlech Prozedur anzeleeden.

Wa mer dës Prorogationen net géifen iwwerhuelen, hätte se keng legal Basis méi. Duerfir brauche mer e Régime transitoire, wou mer weiderhi virgesinn, dass d'Delaie, déi während dem État de crise ausgelaf sinn, ëm zwee Méint nom État de crise verlängert ginn an dass d'Delaie, déi am Mount nom Akraafttriede vun dësem Gesetz auslafen, ëm ee Mount no hirer urspringlecher Date d'échéance verlängert ginn.

Ech ënnersträichen op dëser Plaz, dass d'Prorogation vun dësen Delaien och fir d'Recours gracieux gëllt. Dës Recours waren initial net am Règlement grand-ducal virgesinn, sinn awer no Diskussionen an eiser Kommission och derbäigesat ginn.

De Staatsrot hat a sengem Avis nach d'Fro opgeworf, ob d'Péremption d'instance och couvriert ass. Dës Prozedur ass och schonn am

Règlement grand-ducal viséiert a gëtt deemno och am Gesetz viséiert.

Och ass d'Fro gestallt ginn, ob eng strofrechtlech Prescription, déi am Mount nom Enn vum État de crise (veuillez lire: déi an de Mount nom Enn vum État de crise fält,) ënnert dës Prorogation fält. An och hei ass d'Antwort: Jo. Dësen Artikel gëllt och en matière pénale.

Niewent dëser genereller Prorogation vun den Delaien, fir ze kloer oder fir e Recours gracieux anzeleeden, hu mer an dësem Projet de loi awer och eng Rei spezifesch Delaien explizitt suspendéiert:

Sou sinn d'Deguerpissementen, déi am Kader vun engem Bail d'habitation oder engem Bail commercial ordonnéiert goufen, während engem Mount suspendéiert.

Eng Déclaration de naissance, déi normalerweis innerhalb vu fënnef Deeg no der Gebuert muss gemaach ginn, kann nach während engem Mount nom État de crise gemaach ginn.

D'Delaie, wat d'Ventes immobilières forcées ugin, ginn nach zwee Méint suspendéiert.

A während sechs Méint ka weiderhin en Avenu de faillite gemaach ginn, wéi de Léon Gloden et och scho gesot huet.

Här President, an dësem Projet de loi hu mir an engems och virgesinn, dass d'Assemblée-généralle vum Barreau a vun der Chambre des Notaires ausnamsweis dëst Joer am September kënnen ofgehale ginn. De Projet de loi preziséiert och, wéi d'Iwwergangszäit vun de Mandatairen an deenen zwee Gremien ausgesäit, wéini a wéi laang déi jëtzeg Mandatairen also nach den Interim maachen.

Ee leschte Punkt betrëfft d'Gesetz iwwert d'Lëtzebuerger Nationalitéit. Hei gëtt proposéiert, fir d'Date limite fir eng Déclaration de recouvrement de la nationalité ze maachen, ëm ee Joer, op den 31. Dezember 2021, ze reportéieren.

Wat d'Entrée en vigueur vun dësem Gesetz ugeet hat de Staatsrot eng Opposition formelle opgeworf. Soudass mir kloer festgehalen hunn, dass dëst den éischten Dag nom Enn vum État de crise a Kraaft trëtt.

Dëst gesot, verweisen ech fir déi weider Detailler op de Rapport écrit. Ech ginn d'Zoustëmmung vun der Demokratescher Partei an ech soe Merci fir d'Nolauschteren.

► **Plusieurs voix**.- Très bien!

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Madamm Hartmann. Den éischten agedroene Riedner, den honorabelen Här Léon Gloden, hat schonn den Accord vun der CSV-Fraktioun ginn, soudass ech d'Wuert kann direkt weiderginn un déi honorabel Madamm Cécile Hemmen.

Discussion générale

► **Mme Cécile Hemmen** (LSAP).- Jo, merci, Här President. Merci och der Rapportrice. Dat war wirklech e ganz detailléierte Rapport, dee se gemaach huet, wirklech all d'Punkte schéin eenzel opgezielt an och gutt verständlech. Merci duerfir. Deem ass näischt bäizefügen.

An d'LSAP gëtt selbstverständlech hir Zoustëmmung.

Merci.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Madamm Hemmen. An d'Wuert kritt direkt den honorabelen Här Charles Margue.

► **M. Charles Margue** (déi gréng).- Merci, Här President. Ech schlësse mech un. Wéi gesot, ech soen nach eng Kéier der Rapportrice Merci, dass se sech där Aufgab hei ugeholl huet.

An ech ginn den Accord vun der grénger Fraktioun fir dëse Projet.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci, Här Margue. Da wier et um honorabelen Här Marc Goergen.

► **M. Marc Goergen** (Piraten).- Merci, Här President. Och merci dem Carole Hartmann fir deen exzellente Rapport. Och mir wäerten eis Zoustëmmung ginn.

Ech si just virdrun eng Kéier kuerz un der Ausso vun der Madamm Ministesch hänke bliwwen, wou Der gesot hutt, dat mat dem Staatstrojaner, dass deen net géif ophuelen. Do wäre mer frou als Piraten, wann Der eis eng Kéier kéint an enger Kommission méi genau erklären, wéi dat soll technesch fonctionéieren. Ech wollt lech dat just nach mat op de Wee ginn: Wéi dee Staatstrojaner dat net soll mat ophuelen?

Merci.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci, Här Goergen. An da kritt d'Wuert déi honorabel ... O, net déi honorabel ...

► **Mme Sam Tanson**, *Ministre de la Justice*.- Ech sinn net honorabel? Här President?!

(Hilarité)

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- D'Madamm Justizministesch Sam Tanson huet d'Wuert.

(Hilarité)

Et ass un der Regierung wannechgelift.

Prise de position du Gouvernement

► **Mme Sam Tanson**, *Ministre de la Justice*.- Merci, honorabelen Här President. Ech hu virdu gesot, Här Goergen, ech hunn lech den Artikel aus dem Gesetz virgelies, dass déi Enregistre-menter tëschent Affekot a Partei, déi am Kader vun enger Policeauditioun zum Beispill géife stattfannen, net géifen enregistriert ginn. Ech hunn dat Wuert „Staatsrojaner“ net an de Mond geholl. Dat ass de generelle Prinzip.

(Interruption)

Genau.

(Hilarité)

Voilà. Hei ass e bësse méi e Fourre-tout nach wéi dat en matière pénale. Et geet awer och hei ganz vill drëm, dass Vereinfachungen eigentlech stattfannen, dass keng Displacement-ter musse sinn, dass Prozeduren, déi souwisou schréfflech Prozedure sinn, dann net nach mat engem zousätzlechen Displacement vun den Affekote verbonnen sinn. Natierlech just, wann d'Affekoten och net esou eng Demande maachen, also d'Parteien net eng Demande an deem Sënn maachen, fir sech ze placéieren.

Vläicht fir just effektiv nach eng Kéier en Accent ze setzen, zousätzlech zu deem, wat d'Madamm Hartmann natierlech ganz am Detail a pertinent developpéiert huet: Wat elo vläicht virun allem fir de Particulier wichteg ass, ausserhalb vun deene Saachen, déi da méi d'Praticienum vum Droit concernéieren, ass eeben, dass d'Déguerpissements forcés, déi elo geschwat gi sinn oder déi elo nach geschwat ginn, eeben nach eng Prorogatioun ..., eng Suspensioun hunn em ee respektiv zwee Méint. Dat ass bei den Déguerpissement-forcéen, déi nach fir e weidere Mount ausgesat ginn. An dem Règlement vum 25. Mäerz ware se suspendéiert. An dat gëtt prorogéiert. Déi Suspensiounen, déi geschwat gi ware fir aner, déi virgesinn ...

(Brouhaha)

Pardon! Ech sinn e bëssen dekoncentréiert hei. Ech hunn e fréiere President, dee mer an d'Ouer schwätzt.

(Hilarité)

Also, mir haten am Règlement vum 25. Mäerz eng Rëtsch Suspensiounen, déi virgesi waren. Déi ginn hei em ee respektiv zwee Méint prorogéiert. Dat ass bei den Decisiounen, wou een dann net direkt muss e Recours maachen. A beim Déguerpissement forcé, wou et drëms geet, dass Leit mussen erausgesat ginn aus hirer Wunneng zum Beispill, do ass et: Wann elo eng Decisioun kënn oder wann et schonn eng Decisioun gëtt, déi ginn nach eng Kéier em ee Mount verlängert.

An dat Zweet ass eppes, wou ech relativ paff war iwwert d'Envergure. Dat ass eeben déi Prolongatioun vun de Recouvrements vun der Nationalitéit. Wann een d'Zuele kuckt: 2009 waren et nach 22 Dossieren, déi sou ugefrot gi sinn. 2019 ware mer bei 5.000 Dossiere vun deene Recouvrements.

An et sinn eebe ganz vill Leit, déi sech nach virgeholl haten, dës Joer heihinnerzekommen, fir déi lescht Formalitéiten ze maachen, fir bis zum Enn vum Joer eebe kënnen d'Nationalitéit zrëckzéieren, déi hir Virfaren haten. Ech krut Honnerten E-Maile vu Leit aus den USA an aus Südamerika, déi geplangt haten allegueren, virun allem fir Nationalfeierdag heihinnerzekommen, fir d'Lëtzebuerger Nationalitéit ze kréien.

Dofir, vu dass dat natierlech am Moment eng Saach vun der Onméiglechkeet ass an et wichteg war, fir deene Leit awer elo net dat Recht ze beschneiden, sinn ech ganz frou, den Accord ze kréien, fir dass mer dat nach kënnen em ee Joer verlängeren.

Voilà! Merci villmools fir Är Zoustëmmung.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci der Madamm Justizministesch Sam Tanson. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7587. Den Text steet am Document parlementaire 7587'.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7587 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir de Vote par procuration.

Appel nominal (votes par procuration)

Domat ass dësse Projet eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher (par M. Marc Lies), Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank (par M. Michel Wolter), Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Gilles Roth), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Gilles Baum) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten (par M. Georges Engel), Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen (par Mme Josée Lorsché), Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

10. 7577 - Projet de loi concernant la célébration du mariage dans un édifice communal autre que la maison communale dans le cadre de la lutte contre la pandémie Covid-19

Als nächst kënn de Projet de loi 7577 iwwert d'Bestietnis an engem anere Gemengegebaai wéi dem Gemengenhais. Et hu sech schonn ageschriwwen: den Här Gilles Roth, den Här Pim Knaff, den Här Dan Biancalana, den Här Roy Reding an den Här Marc Goergen. D'Wuert huet elo de Rapporteur vun dësem Projet de loi, den honorabelen Här François Benoy. Här Benoy, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Justice

► **M. François Benoy** (*déi gréng*), *rappor-teur*.- Här President, Dir Dammen an Hären, wat wann dee schéinsten Dag vum Liewen an d'Coronazäit fält, deen Dag, wou d'Koppel sech Jo seet fir d'Liewen op hirem Hochzäitsdag? D'Gemengen, déi d'Hochzäiten duerchféieren, mussen garantéieren, dass d'Hochzäiten am Respekt vun de Gestes barrières duerchge-fouert ginn, fir d'Verbreedung vum Virus ze verhënneren.

Genau dofir mussen vill Gemengen op en anere Sall zrëckgräife wéi deen, dee se am Geme-negenhais hunn. A genau dorëms geet et bei dësem Gesetz, wat ech lech elo hei wëll presentéieren.

Eng Partie Koppele verleeën hir Hochzäit elo natierlech oder soe se of. Mee d'Majoritéit vun de geplangten Hochzäite gëtt wuel awer gemaach. Sou krut ech et op alle Fall vun dem Stater État civil confirméiert.

Dat weist och d'Necessitéit vun deem heite Gesetz, mat deem mir de Gemengen d'Méig-lechkeet ginn, d'Hochzäiten och an anere Gemengegebaier wéi dem Gemengenhais ze organiséieren, eebe fir d'Hochzäiten am Respekt vun de sanitäre Bestëmmungen ze organiséieren - hir Hochzäit, ee vun de ganz wichtige Momenter am Liewe vu ville Leit.

Am État de crise gouf mat der Ännerung vum 17. Abrëll vum Règlement vum 18. Mäerz d'Maximalzuel bei Hochzäiten iwwregens op 20 Persounen festgeluecht. De 4. Mee huet de Regierungsrat dann och eng Derogatioun vum Artikel 75 decidéiert, déi et de Gemengen erlaabt, en anere vun hire Säll fir d'Hochzäite festzeleeën.

Mam Gesetzesprojet 7577 huele mer de Relais vun deem Règlement grand-ducal fir d'Zäit nom État de crise, wou de Coronavirus jo nach net iwwerwonnen ass an de Staat an d'Gemengen

hiren Aufgaben, wéi hei bei den Hochzäiten, a gläichzäiteg dem Schutz vun de Bierger virun der Pandemie mussen nokommen.

Mir derogéiere weiderhin temporaire vum Ar-tikel 75 vum Code civil, fir dem Officier vum État civil d'Méiglechkeet ze ginn, fir d'Hochzäit an engem anere Gemengegebaai ewéi dem Gemengenhais ofzehalen. Well da méi grouss Säll kënnen genotzt ginn, kënnen méi Frënn a Famill un deem wichtige Dag vun der Koppel deelhuefen, an dat am Respekt vun de sanitäre Bestëmmungen.

D'Gebai muss engem Gemengeservice affektéiert sinn. D'Hochzäit kann deemno zum Beispill och an engem Centre culturel, an enger Sportshal oder an enger Museksschoul ofge-hale ginn. De Schafferot kann esou ee Gebai festleeën, dat den Inneministère approuvéiert. A bis elo goufen et iwwregens 24 Gemengen, déi esou eng Demande eraginn hunn.

D'Gültgkeet vun dësem Gesetz ass op ee Mount festgeluecht. An eng Prezisioun, wat de Pacs ugeet: Do muss keng Ännerung gemaach ginn, well d'Pacsgesetz vum 2004 keng Plaz festleet fir d'Deklaratioun vum Pacs.

Här President, Dir Dammen an Hären, d'Justiz-ministesch an d'Inneministesch hunn de Geset-zesprojet 7577 de 7. Mee deposéiert. De Staatsrot huet den 19. Mee säin éischten Avis ginn an de 16. Juni säin Avis complémentaire. Déi concernéiert Chamberskommissiounen hu sech den 10. Juni eng éischte Kéier mat dem Text befaasst. An d'Justizkommissioun huet den 12. Juni d'parlamentaresch Amendement er-ugeholl an de 17. Juni de schréffleche Rapport.

Ech kommen dann zu den Avisen a verweise fir den Detail op mäi schréffleche Rapport. De Staatsrot huet a sengem Avis gemengt, dass d'Designatioun vum Édifice alternatif iwwert de Procureur d'État misst lafen. Dës, well am Ar-tikel 57 vum Code civil schonn eng Deroga-tioun besteet. Deemno kann den Officier de l'état civil sech mam Accord vum Procureur d'État placéieren, fir de Mariage op enger anerer Plaz wéi dem Gemengenhais ofzehalen.

Well et sech hei beim Gesetzesprojet awer net em Ausnamesituatiounen handelt, wéi bei deen-am Artikel 75 beschriwwene Fäll - et geet hei em Persounen, déi sech aus graven Ursaa-chen net kënnen an d'Gemengenhais depla-céieren, dat kann zum Beispill sinn, well een um Stierbett läit oder am Prisong ass -, ass d'Kommissioun awer der Meenung, dass déi heite Prozedur fir d'Approbatioun iwwert den Inneministère soll lafen.

De Stater Parquet huet a sengem Avis och ge-schriwwen, datt en dem Staatsrot seng Argu-mentatioun op dësem Punkt net deelt. D'Kom-petenz fir d'Designatioun vum Sall fir d'Hoch-zäite géif gutt beim Schafferot leien, deem seng Decisioun jo da vum Inneministère muss approu-véiert ginn. D'Gemengenautoritéite kennen hir Lokalitéiten, hunn Erfahrung a wëssen, wou een d'Zeremonie beschtméiglech ofhale kann.

De Syvicol freet sech awer, firwat d'Approbati-oun vum Ministère de l'Intérieur drasteet, well dës an der aktueller Versioun vum Gesetzespro-jet 7514 iwwert d'Tutelle administrative soll fir den Artikel 22 ofgeschaaft ginn.

A sengem Avis complémentaire huet de Staats-rot da geroden, d'Entrée en vigueur vun dësem Gesetz net un eent vun de sougenannte Covid-gesetzer - an dësem Fall de Gesetzesprojet 7606 - ze koppelen, wéi mir et ee Moment wollte maachen, mee et einfach op ee Mount ze limit-éieren. An d'Kommissioun huet zesummen deci-déiert, där Remark nozekommen.

Och d'Dikrecher Geriicht approuvéiert den Text a stellt d'Fro no der allgemenger Iwwer-schaffung vun dem Artikel 75 en vue vun enger Upassung vun de Bräich un d'gesellschaftlech Entwécklung, an dësem Fall vun der Hochzäit.

An deem Kontext verweisen ech op de Regie-rungsaccord, an deem steet, dass d'Gemengen an der Organisatioun vun zivilen Zeremonien, wéi den Hochzäiten oder Begrieffnisser, sollen ënnerstëtzt ginn an d'Legislatioun an deem Sënn soll moderniséiert ginn. Wann och just temporaire, kann een dat heite schonn als en éischte kleng Schrétt an dës Direktioun ge-sinn, well d'Hochzäiten elo an anere Säll kënnen organiséiert gi wéi bis ewell. E weidert Beispill, wou déi aktuell Kris eng Entwécklung acceleréiert huet.

Här President, Dir Dammen an Hären, ech kommen zum Schluss. Mam Gesetzesprojet 7577 kënnen d'Gemengen den nächste Mount fir d'Hochzäiten och op aner Gemengesäll zrëck-gräifen ewéi just am Gemengenhais. Esou kënnen Hochzäiten am Respekt vun den aktuelle Gestes barrières gefeiert ginn, fir d'Verbreedung vum Covid-19 ze verhënneren an awer d'Hoch-zäiten ënner flotte Konditiounen duerchféie-ren, wat fir d'Koppel, déi sech bestit, hir Famill an hir Frënn wichteg ass.

An deem Sënn wënschen ech all de concerné-erte Koppelen, déi sech an dësen Zäite bestue-den, vun dëser Plaz all Guddes an e schéint Fest mat hirer Famill an hire Frënn. An ech ginn den Accord vun der grénger Fraktioun.

(Brouhaha)

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci vill-mools, Här Benoy. An als éischte Riedner ass den honorabelen Här Gilles Roth agedroen. Här Roth, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

► **M. Gilles Roth** (CSV).- Merci, Här Presi-dent. Dir Dammen an Dir Hären, ech soen dem François Benoy, dem Rapporteur, villmools Merci fir säi schréfflechen a mëndleche Rapport. E war wéi ëmmer gutt, bis op déi lescht Minutt.

(Hilarité)

Jo! Dat bréngt eis och do e bëssen a Schwie-regkeeten. An, Här President, ech géif lech wierklech bieden, dass Der mer erlaabt, fir eng Minutt vläicht drunzehänken. Ech explizéieren lech och ganz éierlech firwat.

Mir sinn als CSV selbstverständlech dermat d'accord, dass während der ganzer Covidkris d'Méiglechkeet besteet fir d'Gemengen, fir net nëmmen am Büro vum Buergermeeschter oder an enger Salle de mariage ze bestueden, mee zum Beispill an engem Centre culturel oder soss an enger Gemengeninfrastruktur. Do soe mer ganz kloer: „Jo!“

Ech soen och ganz kloer, dass mir léiwer gesinn hätten, dass déi ursprüngelech Versioun, sou wéi se vun der Regierung an och vun der Cham-berskommissioun festgehale ginn ass, nämlech, dass déi Moosssnam hei, fir op enger anerer Plaz wéi an der Gemeng ze bestueden, gezielt hätt iwwert déi ganz Zäit vun der Covidkris an dass mer net onbedéngt den Text vum Conseil d'État iwwerholl hätten, fir déi Zäitdauer hei op ee Mount ze beschränken.

Well wann Der elo dat Gesetz huet, ech ginn dervun aus, dass dat, loosse mer soen, e Méin-deg, en Dënschdeg an dem Mémorial ass, dann zielt Der e Mount derbäi, da fale mer an, soen ech emol, déi grouss Vakanz. A wa mer dann net dat Gesetz, oder zumindest d'Dispo-sitioun, déi Zäitdauer vum Gesetz festsetzt, verlängeren, dann zielt ab Enn Juli déi Bestëm-mung hei net méi, ouni dass mer awer sécher sinn, dass allegueren déi Mesur vum der Distanciation physique - dat heescht, den Of-stand, deen ee muss halen -, dann allegueren ofgeschaaft sinn. Dat wësse mer haut net. Et ass awer eng Probabilitéit, dass dat kéint sinn.

Duerfir, wa mer un dësem Gesetz festhalen a mir stëmmen et mat, da muss ee sech bewosst sinn, dass ee gegebenefalls zäitlech eng Kéier do muss virun der grousser Vakanz oder virun de Vacances parlementaires nobesseren.

Dat wat mer net deelen, an dat soen ech awer gradesou däitlech, well et war e relativ grousst Rumouers bei eis am Eck elo, dat ass nämlech, dass een déi temporaire Moosssnam hei, déi sënnavoll ass an déi jo eng spezifesch Ursach huet, nämlech d'Covidkris, dass een déi elo verbënnt mat dem Verweis op de Regierung-sprogramm, nämlech engem Regierungs-programm, wou steet, an de François Benoy huet et elo gesot, dass ee géif déi ganz Zere-monie moderniséieren.

Éischstens si mer der Meenung, dass dat net Partie intégrante ass vun engem Rapport vun enger Chamberskommissioun.

(Interruption)

Esou gi mer dervun aus. An dat soen ech lech dann och op der Chambertribün, Här Benoy, dass dat Är Appréciation personnelle ass, déi eigentlech näischt an engem Rapport - mënd-leche - vun enger Kommissioun ...

(Brouhaha)

... verluer huet!

(Interruptions)

Ech wëll dat awer och argumentéieren - an duerfir ass dat, wou ech lech gefrot hu vir-drun -, dee Punkt, well et geet hei net nëmmen em e schéinen Dag fir eng Koppel oder d'Famill. De Mariage ass ee vun de weesent-lechsten Actes de l'état civil, ...

(Interruption)

... mat ganz ville rechtliche Konsequenze fir déi betrafte Koppel an och spéider fir hir Famill. De Mariage huet duerfir e grouss Sënn an eise-m Code civil.

An ech hu mer de Moien eigentlech kuerz d'Méi gemaach fir ze kucken, wéi dann dat am Ausland gereegelt ass. An den Artikel 75 vun eise-m Code civil gëtt et och an der Belsch an et gëtt en och a Frankräich.

An et ass effektiv esou - well déi meescht Leit kréien dat dobaussen net richtig mat, déi Prin-zippien, déi Grondprinzipie vum der Celebra-tioun vum Mariage, wou ëmmer drop higewise